

Annie M.G.

Afl 1: Zeur niet

Scenario
Tamara Bos & Mieke de Jong

Gebaseerd op
ANNA
Het leven van Annie M.G. Schmidt
Annejet van der Zijl

Regie
Dana Nechustan

Producent
Bos Bros

Vara/NPS
2010

Aflevering 1: Zeur niet

101 LEADER 101 *

Harde overgang naar:

102 INT. CREMATORIUM - DAG, 1981 (HEDEN) 102

Een kist met bovenop een groot bloemstuk. Ernstige
uitvaartbegeleiders (de dansers uit de leader) zitten opzij
als bewakers van de dode in een kale, onbestemde zaal.
Annie (69) zit ernstig op de eerste rij, verder nog een
paar mensen hier en daar onder wie Harry Bannink en zijn
vrouw. Een te klein gezelschap in een te grote ruimte.

Annies zoon Flip (27) staat nerveus achter het kathedr.
Annie knikt hem bemoedigend toe.

FLIP

We zijn hier bijeen ter
nagedachtenis van Dick van Duyn,
Annies man en mijn vader.

De speech gaat langs Annie heen. Ze staart naar de kist.
De kraaien bewegen tegelijk hun voeten, vangen er Annies
aandacht mee.
De voeten maken passen - zonder dat de kraaien opstaan.
Ziet Annie het goed? De kist beweegt, kantelt een beetje.
Het bloemstuk schuift langzaam weg. Als niemand iets doet
dan valt het straks op de grond.

(speech van Flip verdelen over de scène:)

FLIP

Dick stond niet graag in het
middelpunt van de belangstelling
en hij hield al helemaal niet van
feestjes, dus ik zal het kort
houden. Mijn vader was een man
van de wetenschap, een man van
meten is weten. Dick wist alles.
Toen ik klein was keek ik enorm
tegen hem op: mijn vader wist
alles!
Dick was een man met een brede
interesse, een vader met wie je
kon praten over politiek,
filosofie of het opvoeren van een
puch. Niet dat hij daar nou zo'n
voorstander van was, maar hij
wist WEL hoe het moest.
Soms denk ik dat hij naar
Frankrijk is gevlucht door mijn
brommer.

(MORE)

FLIP (cont'd)

Dick hield van rust, en die vond
hij bij zijn olijven in Les
Beaumeles. Daar was hij zoals ik
me hem het liefst herinner, op
zijn gemak, gelukkig. Hij bouwde
er zijn eigen huis, zijn eigen
wereld. Hij wist precies hoe die
eruit moest zien.

Pas later, de laatste jaren,
raakte Dick langzaam zijn houvast
kwijt - hij gaf geen antwoorden
meer op de vragen die ik stelde,
hij wist het niet meer. Het was
een moeilijke tijd, voor Annie en
voor mij en voor alle mensen om
hem heen - maar vooral voor
hemzelf. Dick was Dick niet meer.

De kraaien staan op en dansen om de kist. De deksel gaat
een klein stukje open...

Flip merkt niks.

Er klinkt zachte big band-muziek van vlak na de oorlog -
het lijkt uit de kist te komen. Als de kist verder
opengaat, wordt de muziek luider.

Dick steekt uit de kier van de kist. Hij werpt een kus naar
Annie, die daarvan in verwarring raakt.

DICK

Annie!
Kom!

Annie kijkt verbaasd om zich heen. Niemand hoort of ziet
Dick, of de kraaien die om zijn kist dansen. Iedereen
luistert beleefd naar de woorden van Flip.

ANNIE

Ik?
Heb je het tegen mij?

DICK

Ga mee.
Ga met me mee!

Annie kijkt om zich heen. Niemand reageert, Dick heeft het
tegen haar.

Annie kijkt weer naar Dick, die probeert zich uit de kist
te wurmen om naar haar toe te komen. Het gaat moeilijk, de
deksel is zwaar voor de breekbare man. Maar hij is
vastberaden.

Het bloemstuk valt op de grond. Niemand ziet het, alleen
Annie. De swingende muziek overstemt Flip.

Dick trekt Annie uit haar stoel en begint met haar te dansen - zoals in 1947:

103 INT. AMERICAIN - NACHT, AMSTERDAM 1947

103

De jonge Annie en de jonge Dick dansen samen op de muziek uit de vorige scène. Ze zijn de enige op de dansvloer, het is laat op de avond. Ze dansen dicht tegen elkaar aan, heel verliefd.

De obers ruimen op.

Als het nummer is afgelopen, gaan de lichten aan en plots is Annie verlegen. Dick kijkt haar diep in de ogen.

DICK

Annie?

De scène gaat naadloos over in 1981:

104 INT. CREMATORIUM - DAG, 1981 (HEDEN)

104

De muziek is opgehouden, Dick kijkt Annie in de ogen.

DICK

Ga mee alsjeblieft. Wat moet ik
zonder jou?

*

ANNIE

(pinnig)

Ja Dick, dat had je misschien wat
eerder moeten bedenken.

Dick wil Annie aan haar hand meenemen naar de kist. Annie aarzelt. De kraaien staan uitnodigend klaar om Annie en Dick in de kist te helpen. Flip spreekt rustig door.

*

*

Annie wil Dick loslaten. Levert een kort gevecht met hem. Ze laat zich niet zomaar kisten.

*

*

Annie is het sterkst. Ze duwt Dick terug in zijn kist en laat zich met een plof op de deksel vallen. Dicht.

*

POV Annie:

*

Muziek! Het vervolg van Foxtrot (uit de openingsscène). De kraaien zingen en dansen stampend op de kist. Deze kist gaat niet meer open.

*

*

*

Alleen Annie, die er midden in staat, geniet van de show. De andere gasten houden hun crematiegezicht in de plooi.

*

*

KOOR VAN KRAAIEN

*

*...d'r was een yell yell ping
pong poepido*

*

*

(MORE)

*

KOOR VAN KRAAIEN (cont'd)

*d'r was een haj haj king kong
koepido
de Foxtrot was de hallibadaaa
padadeli RAM etcetera etcetera.
(1)*

*
*
*
*
*

Het is een triomfantelijk maar kort ballet. Tamelijk plots gaan de uitvaartbegeleiders weer stil op hun plaats zitten, gezichten in de plooi.

*
*
*

Annie legt het bloemstuk op de deksel van de kist en gaat terug naar haar plaats. Niks gebeurd.

*
*

FLIP

Dick zag niet op tegen de dood,
hij hield altijd al van rust. Die
heeft hij dus nu. (lacht)
Maar jesus, wat zullen wij die
man missen...

*
*
*
*
*

Flip werpt geëmotioneerd een blik op de kist. Het is het slot van zijn toespraak. Hij knikt naar een kraai - de kist begint langzaam te zakken.

*
*
*

105 INT. TAXI - DAG, 1981 (HEDEN)

105

Annie en Flip in een taxi. Een lange sliert as valt van Annies sigaret.

Ze staart naar buiten.

CHAUFFEUR

Was het een hartaanval?

Annie wil nee zeggen, maar Flip is haar voor.

FLIP

Ja.

CHAUFFEUR

Meestal is het een hartaanval.
En hoe oud, als ik vragen mag?

ANNIE

Eenenzeventig.

CHAUFFEUR

Eenenzeventig.
Het is altijd te jong.

*
*

De achterbank reageert niet. De chauffeur trekt zich het verdriet aan.

*

CHAUFFEUR

Als het gras

Annie kijkt Flip aan, wat bedoelt die man?

CHAUFFEUR

*Als het gras is ons kortstondig
leven.*

Annie knikt. Van dit soort uitspraken lust ze wel pap.

CHAUFFEUR

Het wordt zo plotseling -

ANNIE

*(tegen de chauffeur)
Afgemaaid?*

Ja, knikt de chauffeur gevoelig.

ANNIE

Sigaret?

CHAUFFEUR

*Als een boom des velds, als de
wind daarover gegaan is, zo is
hij niet meer. (2) (Pakt de
sigaret aan.) Die sla ik niet af,
dank u.*

De chauffeur steekt de sigaret op. Inhaleert. Ontspant.

De chauffeur kijkt in zijn spiegeltje, hij herkent iets.
Draait zich om.

CHAUFFEUR

*U bent Annie Schmidt. Godskolere.
Annie M.G. Schmidt!*

Annie vindt het niet vervelend om herkend te worden.

CHAUFFEUR

*Kom ik aan met het gras. Bij
Annie M.G. Schmidt...*

ANNIE

Het was mooi gras.

CHAUFFEUR

*U kan het zelf allemaal zoveel
mooier zeggen.*

*

Annie glimlacht koket.

Doodse stilte in het huis waar Annie met Dick heeft
gewoond. Annie en Flip komen binnen.

Het eerste wat Annie doet is de ramen opengooien. Ze ademt
de frisse lucht in en zucht diep. Haar hele lijf straalt
opluchting uit. Flip verdwijnt in de keuken. *

Er staan boeketten in de kamer met kaartjes: gefeliciteerd!
Maar er liggen ook pillendozen en vitaminedrankjes, op de
bank staat nog een kotsemmer. Annie schopt haar schoenen
uit en kijkt om zich heen.

ANNIE

Zo. De party is over. De nazit is
begonnen.

FLIP

He hou-es op.

Annie reageert niet. Om de stilte te verdrijven zet ze de
tv aan, kijkt naar: *

Beelden van 55 mensen die in de Amerikaanse ambassade in
Teheran zijn gegijzeld door Islamitische militanten. Ze
zijn na 444 dagen vrijgelaten. Blijdschap en droefenis bij
de gijzelaars. *

Flip komt de kamer binnen met een boterham voor Annie. *

FLIP

(reageert op de tv) *

Moet dat nou?

ANNIE

Je lijkt je vader wel.

Annie kijkt naar de gegijzelden. *

FLIP

(vermoeid)
Annie -.

ANNIE

Ik snap die mensen. Zo voel ik me
ook.

Ze zet de tv uit. *

FLIP

Hoezo 'ook'?

ANNIE

Vrijgelaten na een gijzeling.

FLIP
't Gaat goed met je, je
overdrijft al weer lekker.

Annie wil meteen wat zeggen. Doet het niet. Ze pakt de
krant. *

FLIP
Hij staat er nog niet in. Morgen
pas. *

ANNIE
(kijkt Flip wazig aan)
M'n puzzel -

FLIP
O, je puzzel. Die staat er in. Ik
dacht dat je pa bedoelde.

Flip geeft zijn moeder de boterham. Annie bladert door de
krant. *

FLIP
Hier. Je moet wat eten. *

ANNIE
Ik moet niks!
Vanaf NU Flip, moet ik helemaal
NIKS. Ik maak m'n puzzel en dan
ga ik aan het werk. *

FLIP
Doe nou even (rustig) -

ANNIE
Jawel. Ik ga aan het werk en ik
verheug me erop. Eindelijk,
EINDELIJK kan ik weer werken. *

FLIP
Je bent niet lekker. Je moet
uitrusten. *

ANNIE
Zeur niet! *

Annie heeft het cryptogram gevonden. Ze was er al aan
begonnen. Vult meteen weer wat woorden in. Praat intussen
door. Bijna manisch.

ANNIE

Ik voel me prima.
Blij.
Smakelijk vrouwtje in het woud,
zes letters.

*
*
*

Ze denkt na, weet het niet.
Schenkt twee grote glazen tot de rand toe vol witte wijn.
Geeft er één aan Flip, de wijn schommelt over de rand.
Annie lacht koket.

FLIP

Op Dick.

ANNIE

(iets te snel)
Ja. - Op je vader.

Ze zegt het alsof ze zelf niks met die man te maken heeft.

ANNIE

Achtbaan, vier letters.

Ze vult het woord in. Drinkt haar glas in één keer leeg.
Schenkt zichzelf een volgend glas in. Lacht.

ANNIE

Het hoort niet, dat weet ik wel,
maar ik ben
- gelukkig.

*
*
*
*

Flip kijkt weg, dit kent hij wel. Annie puzzelt tijdens het praten, ze kan het razendsnel.

ANNIE

- Oranjecomité -
Denk je dat ik van hem hield?

*
*
*

FLIP

Mam - hou op.

ANNIE

- Vlieg met vinnen -
Maar wat DENK je?

*
*

FLIP

Natuurlijk hield je van hem!
Je hebt zelf verteld hoe jullie -

*
*

ANNIE

(wil het niet horen)
Het is allemaal zo lang geleden.
Ik kan me er niks van herinneren.
Smakelijk vrouwtje in het woud...

*
*
*

FLIP

Je WIL het je niet herinneren.

ANNIE

- Bosbes.

De puzzel is opgelost. Annie legt hem weg. Drinkt het glas van Flip leeg.

ANNIE

Je moet gaan Flip.
Ik heb het druk.

Flip blijft zitten.

ANNIE

(ongeduldig)

...
Toe. Opstaan - weg.
Hoor je me? Ik moet aan de slag.

Flip maakt geen enkele aanstalten.

FLIP

Mam - je overdrijft...

ANNIE

Ik wil dat je weggaat Flip.

FLIP

Ik laat je hier echt niet alleen.

ANNIE

JIJ laat me niet alleen. DICK
laat me alleen.
Kom. Gaan.
Ik moet aan het werk.

*
*
*

Flip ziet dat zijn moeder het meent. Hij staat aarzelend op.

*
*

FLIP

Je belt hè, als je me nodig hebt.

*
*

Annie lacht - niet nodig.

*

107

INT. WERKKAMER - AVOND, BERKEL 1981 (HEDEN)

107

Annie zit achter haar typemachine. Ze schenkt zichzelf nog een glas wijn in. Steekt een sigaret op. Ze heeft zin om te beginnen. Typt: Wat ik nog weet.
Denkt na. Wil weer iets typen.
Toch maar niet.
Drinkt haar glas leeg.
Ziet zichzelf in het donkere raam weerspiegeld. Een eenzame oude vrouw.

*

ANNIE
(zingt)
*Mijn kast is opgeruimd
en nu nog even -
dat had ik steeds verzuimd -
mijn leven.*

*
*
*
*
*
*
*

Ze sluit het gordijn. Pakt het lege glas op, loopt de werkkamer uit.

108 INT. WOONKAMER - AVOND, BERKEL 1981 (HEDEN)

108

Als Annie zichzelf nog een glas inschenkt, valt haar oog op een doosje pillen. Kijkt om zich heen en ziet resten van een leven met Dick: een kotsemmer, pillen, drankjes. Het ergert haar. Ze staat op en ruimt drukdoenerig de medicijnen en de emmer op. Alles moet weg. Alles moet schoon.

ANNIE
*Ik bind mijn kinderangsten
te zamen met een strik.
Ze kijken naar mijn handen
met een vergeelde blik.*

*En wat ligt daar, in godsnaam...
een kluwentje oud zeer.
Ik trek er even aan:
't is niet elastisch meer.*

(-)
*Nu enkle nog mijn heimwee
en mijn gevoel voor jou.
Daar zijn geen laatjes voor.
De wereld is te nauw.
(THT, blz 336, Ordelijk)*

*
*
*
*
*
*
*
*
*
*
*
*
*

Als ze klaar is pakt ze opnieuw haar glas. De klok aan de wand begint te slaan. Annie kijkt naar de klok, en ziet dat de kamer is veranderd in dezelfde kamer in 1955:

109 INT. WOONKAMER - AVOND, BERKEL 1955/1981 (HEDEN)

109

Een leeg huis. Dick draait een foeilelijke klok op die aan de kale muur hangt. De klok begint te slaan. Annie (44) schildert een kast blauw. Ze kijkt om naar de monsterlijke klok.

ANNIE
Méén je dat?

DICK
(verbaasd)
Wat bedoel je?

Dick verschuift de klok zodat hij recht hangt en kijkt er tevreden naar. Annie is vertederd door de grote man die blij kijkt als een klein kind.

*

De kleine Flip (3) dreuntelt door de ruimte, klimt op een trapje. Annie vangt hem liefdevol op als hij eraf wil springen. Knuffelt het kind stralend. Ze zet Flip op de grond en pakt lachend Dicks hand vast. Legt hem op zijn ene heup. Andere hand op de andere heup.

ANNIE

(zingt uitdagend)

*Twips, twips twips
met je handen op je heupen
en je handen op je bips, bips,
bips. (3)*

*

*

Annie pakt de billen van Dick verleidelijk vast en zoent hem innig.

*

*

ANNIE

Nu wil ik een kat.

Zoen. Dick lacht instemmend.

ANNIE

En een schemerlamp.

Zoen.

DICK

Goed.

Zoen.

ANNIE

Een linnenkast vol linnen.

Zoen.

DICK

Akkoord.

Zoen.

ANNIE

Acht kinderen.

Geen zoen. Dick kijkt benauwd. Hij doet een tegenbod:

DICK

Acht katten.

ANNIE

Acht katten.

Zoen.

De omhelzing wordt nog inniger, de twee laten zich langzaam op de kale grond zakken.

De kleine Flip trekt zich niks van zijn vozende ouders aan. Hij danst de pot verf omver. Blauw gutst over de vloer.

Annie en Dick merken het niet, ze zijn te zeer in elkaar verdiept. Vrijen gretig.

De oude Annie kijkt een beetje geïrriteerd toe vanuit de deuropening. Ze wil zich omdraaien, weglopen.

OUDE DICK
Waarom val je Flip lastig?

*

De oude Dick, dezelfde die uit zijn kist kroop, staat aan de andere kant van de kamer en kijkt naar het vrijende stel op de vloer. Annie is niet blij hem te zien.

*

OUDE ANNIE
God Dick, je laat me schrikken.

OUDE DICK
Waarom vraag je aan onze zoon of
je van me hebt gehouden?

*

*

Hij kijkt naar het jonge stel op de vloer. Annie wil weglopen.

OUDE ANNIE
Neem me niet kwalijk, maar ik heb
geen tijd voor geneuzel.

OUDE DICK
Annie - ?

*

*

Dick dwingt haar te kijken naar het vrijende jonge stel. Onmiskenbaar grote liefde.

*

*

OUDE DICK
Kijk dan! Kijk!

*

Annie wendt haar gezicht af, ze wil het niet zien.

*

ANNIE
Ik heb het druk Dick. Ik ben aan
het werk - eindelijk, en NIEMAND
die me daar van afhoudt.
JIJ zeker niet.
Dat heb je lang genoeg gedaan.

Dick wil protesteren, maar Annie geeft hem de kans niet.

ANNIE
Ik krijg nog zes katten van je.

Ze loopt geïrriteerd de kamer uit.
De telefoon gaat.

Annie komt geïrriteerd weer terug. De kamer is nu:

110 INT. WOONKAMER - AVOND, BERKEL 1981 (HEDEN) 110

Annie neemt ongeduldig de telefoon op. Dick is nergens te bekennen.

ANNIE
(aan de telefoon,
afhoudend)
- Met de assistente van Mevrouw
Schmidt, mevrouw is niet -

Ze veegt met haar voet over een versleten blauwe verfvlek op de grond.

ANNIE
(aan de telefoon)
- Flip!
- Ben je veilig thuisgekomen?
- Het gaat uitstekend. Echt.
- Ik ben hard aan het werk.
Heerlijk.
- Nee, nee dat is niet zielig. Ik
vind het fijn om alleen te zijn.
- Dag jongen, niks doen wat je
moeder niet mag weten.
- Ja maar jij bent een
gezelschapsmens, en ik ben
geboren om alleen te zijn.

*
*
*

Annie legt neer. Denkt na...

111 INT. WERKKAMER ANNIE - NACHT, BERKEL 1981 (HEDEN) 111

Annie zit weer achter haar typemachine. Peuk in de mond,
glas in de buurt.
Ze typt driftig. De woorden worden beelden:

112 INT. SLAAPKAMER - DAG, KAPELLE 1911 112

Een kleine dikke vrouw, Trui (40), bevalt luidruchtig maar op uiterst kuise wijze van een baby.

Het kind vindt zijn weg naar buiten door een wirwar van lakens. De dokter die de bevalling doet, graait met afgewende blik onder de lakens.

113   **INT. OVERLOOP BIJ SLAAPKAMER - DAG, KAPELLE 1911**   113   *

Johan (38) wacht nerveus voor de slaapkamerdeur en luistert naar de geluiden van de bevalling, het geschreeuw van zijn vrouw.   *
*
*

114   **INT. SLAAPKAMER - DAG, KAPELLE 1911**   114

Het kind is geboren, de dokter trekt het onder de lakens vandaan en knipt de navelstreng door.

DOKTER
Een meisje.

Trui, uitgeput, heeft maar één angstige vraag:

TRUI
Is ze gezond?

De dokter kijkt de baby snel na en lacht.

DOKTER
Kerngezond.

De deur gaat op een kier. Verlegen vragend staat Johan op de drempel.

TRUI
Een meisje.

JOHAN
Gezond?   *
*

Het is een brandende vraag. Trui knikt ja. Johan opent de deur en wil verder komen.

TRUI
Even wachten.

Ze bedekt zichzelf en de baby met lakens, zodat er geen stukje bloot meer te zien is. Braaf blijft Johan op de gang, tot Trui hem roept.

TRUI
Johan. Je mag komen.

Johan blijft op eerbiedwaardige afstand van zijn vrouw die de baby stevig vasthoudt. Er is geen sprake van intimiteit.

TRUI
Ze is gezond.

DOKTER
En hoe heet ze?

JOHAN
Anna Maria Geertruida Schmidt.

Trui geeft de kleine Annie een zoen.

115 INT. PASTORIE - DAG, KAPELLE 1915

115

Trui maakt vlechtjes in de haren van de kleine Annie (4), die eruit ziet als een prinsesje.

Annie bladert intussen in een kinderboekje. Tot haar verbazing ontdekt Trui dat Annie een aantal woorden al zelf kan lezen. Ze wijst een zinnetje aan.

TRUI
Wat staat hier?

ANNIE
H-e-t p-a-a-r-d d-r-a-a-f-t.

Trui lacht. Knuffelt Annie bijna dood.

TRUI
Wat ben je toch een knap kind!

Van buiten klinkt lawaai. Paarden. Trui kijkt door het raam. De kleine Annie kan niks zien.

TRUI
Kom gauw!

Lachend tilt Trui de kleine Annie op. Samen kijken ze naar de veldartillerie die door het dorp rijdt. In de ogen van Annie lijkt het of de paarden dansen op hun hoge benen.

TRUI
Die heb jij getoverd! Kijk eens hoe prachtig!

De kleine Annie straalt.

116 EXT. BUITEN HET DORP - DAG, KAPELLE 1915

116

JONGEN
Je bent dood! Je bent dood!

Een jongen van 8 houdt de loop van zijn houten geweer dreigend gericht op de bange Annie.

ANNIE
Ik wil niet dood...

JONGEN
(schreeuwt)
Ik heb 'r!

Van alle kanten komen boerenkinderen aangerend. Annie is duidelijk duurder gekleed dan deze dorpskinderen.

De kinderen komen dreigend op haar af. Met hun geïmproviseerde geweren schieten ze op Annie.

JONGETJE

Vallen! Je moet vallen! Het is oorlog.

Annie kijkt om zich heen en ziet alleen vijandige gezichten. Om zich een houding te geven, probeert ze te lachen.
Ze wordt snel afgestraft door een grote jongen die haar op de grond duwt.

*
*
*

GROTE JONGEN

Dood is dood.

*
*

Annie wil weer snel opstaan. De jongen geeft haar een schop.

*
*

GROTE JONGEN

Ogen dicht en blijven liggen,
anders zul je het wel merken.

*
*

Het kleine jongetje spuugt.
Annie blijft vernederd liggen.

*
*

De kinderen rennen weer verder, op het kleine jongetje na dat de dooie Annie bewaakt met zijn geweer.

*
*

Annie opent één oog. Ziet het kleine jongetje in zijn neus peuteren. Ze schat haar kansen in.

Als de horde kinderen uit zicht is, geeft ze het kleine jongetje een harde duw zodat hij omvalt.

Ze rent weg zo hard als ze kan. Het jongetje rent achter haar aan en roept haar verontwaardigd na:

*
*

117 INT. BIJKEUKEN - DAG, KAPELLE 1915

117

Het is wasdag in de pastorie. Dampende teilen, grote lakens gaan door de mangel en worden uitgeslagen door Wanne (16) de dienstbode, en moeder Trui. Zwaar werk.

De kleine Annie rent naar binnen. Klampt zich aan haar moeder vast.

ANNIE

Mama! Mama!

TRUI

Wat is er?

ANNIE
... Ben ik dood?

Nu schrikt Trui. Ze laat haar werk liggen en tilt Annie op.

TRUI
Springlevend ben je. Godzijdank.
Hoe kom je aan die gekkigheid?

118 INT. BIJKEUKEN PASTORIE - DAG, KAPELLE 1915

118

TRUI
Jij bent mijn derde Annie. De
andere zijn je zusjes. Ze waren
niet sterk. Daarom gingen ze
allebei naar de hemel.

De kleine Annie zit bloot in een wastobbe met veel schuim.
Trui boent haar schoon.

ANNIE
(benauwd)
Ga ik ook naar de hemel?

TRUI
Nee. Jij bent een sterk kind. Jij
blijft bij mij.

Trui neemt zogenaamd een hap uit haar dochter. Annie
schatert. Het zou een scène uit Floddertje kunnen zijn.

TRUI
(zegt)
*Ik zou je het liefste
in een doosje willen doen -
(zingt)
en je bewaren, heel goed bewaren.
Dan zou ik jou verzekeren voor
anderhalf miljoen
en telkens zou ik eventjes het
doosje opendoen
en dan strijk ik je zo zachtjes
langs je haren.
Dan lig je in de watten en
niemand kan erbij,
geen dief die je kan stelen, je
bent helemaal van mij.*

ANNIE
Mama...?
De kinderen zeggen dat het oorlog
is.

TRUI

Wat een nonsens. Hoe komen ze
erbij!
Alleen in HELE verre landen,
zoals België, daar is het oorlog.
Maar daar doen wij niet aan mee.

(zingt)

*Ik zou je het liefste in een
doosje willen doen
en dan telkens even kijken,
heel voorzichtig even kijken,
en dan telkens even kijken
en een zoen. (4)*

Trui tilt de rillende Annie uit bad. Droogt haar stevig af.

119 INT. SLAAPKAMER ANNIE - DAG, KAPELLE 1915 119

Trui legt haar schoongeboende oogappel in bed.

TRUI

Nu braaf gaan slapen.

Geeft haar een dikke zoen en gaat de kamer uit.

Annie luistert naar de geluiden die van buiten komen. Ze klimt uit bed, opent het gordijn en gaat in de vensterbank zitten.

Ze kijkt naar de dorpskinderen die nog steeds met hun geweren buiten spelen...

De rennende kinderen gaan over in:

120 ARCHIEF 120

Rennende soldaten. Schieten. Lijken in loopgraven. De Eerste Wereld Oorlog. Noodklokken -

121 EXT. KERKTOREN - DAG, KAPELLE 1916 121 *

de klokken van de kerk naast de pastorie luiden. *
De kleine Annie staat boven op de toren met haar handen
voor haar oren. Vanaf hier kijkt ze verlangend naar de
wereld buiten het dorp: de velden, de zee, een stad.
Haar geluk wordt verstoord door broer Wim (13) die haar
komt halen. Hij trekt haar scheldend met zich mee naar
beneden. De beierende klokken overstemmen alles. *

122 INT. KERK - DAG, KAPELLE 1916 122

Een preek van een nerveuze dominee, Annies vader Johan.
Veel kerkgangers slapen.

De familie Schmidt zit op de eerste rij. Annie is het enige meisje dat geen kap draagt en geen klederdracht.

Ze verveelt zich. Schommelt met haar voeten.

Mag niet van haar moeder.

Ze klapt haar bijbel open en dicht.

Mag ook niet.

Ze kijkt mee in een werelds tijdschrift waar Wim in bladert.

Hij vindt het niet goed.

Johan heeft het vuur te pakken en donderpreekt:

JOHAN

God heeft Adam en Eva verdreven
uit het paradijs. Toch, in tijden
van verwoesting en verwarring
laat de Here God ons niet in de
steek. Zijn Goedheid kent geen
grenzen.
Geef uw Hart aan de Here!

*
*

Annie luistert met steeds grotere verbazing naar de woorden van haar vader.

*

123

INT. HUISKAMER - DAG, KAPELLE 1916

123

Doodse stilte aan tafel. De familie van de dominee eet. Alleen Annie niet, ze kan geen hap naar binnen krijgen. Ze zit ergens mee.

ANNIE

(benauwd)

... Papa?

Ga je dood? Als je je hart aan de Here geeft?

Ze wrijft onwillekeurig over haar borst, de plek van haar hart.

TRUI

Zie je nou Johan, wat je doet!
Bespottelijk! Je jaagt dat arme
wicht de stuipen op het lijf. Die
denkt dat ze haar borstkas open
moet rukken om haar hart eruit te
scheuren.

*
*
*

Annie schrikt van de felle reactie van haar moeder, die over haar hoofd heen ruziet met haar vader.

JOHAN

Dat denkt ze helemaal niet, mijn
dochter is wijs genoeg om te
begrijpen wat ik bedoel. Als jij
je mond houdt dan kan ik het haar
uitleggen.

Annie begrijpt niks van wat haar ouders elkaar toebijten.
Wim gaapt. *

TRUI

Ah man, hou je rare praatjes toch
voor je. Preken doe je maar in de
kerk. Hier wil ik die onzin niet
horen.

Kwaad loopt Johan van tafel. Wim lacht hem uit.

TRUI

Nooit je hart weggeven, lief
kind. Luister naar je moeder. Je
hebt 'm zelf veel te hard nodig.

Trui schatert.

Annie voelt zich verscheurd tussen haar ouders. Ze kijkt
haar vader na, wil eigenlijk met hem mee, maar blijft bij
haar moeder aan tafel zitten. *

124

INT. GANG/STUDEERKAMER - DAG, KAPELLE 1916

124

Op haar tenen opent Annie een grote deur. Ze gaat de
statige, met boeken volgestouwde studeerkamer van haar
vader binnen. Johan zit ingespannen te lezen en merkt haar
pas op als ze bij hem komt staan. Snel bergt hij zijn boek
weg.

JOHAN

Je moeder ziet het verkeerd -.
De bijbel is een waarachtig boek,
maar het vertelt niet de
historische werkelijkheid. Sinds
Darwin weten wij dat de mens van
de aap afstamt en niet van Adam
en Eva. Maar als ik preek, dan
spreek ik in overdrachtelijke
zin...

*

Johan ziet de kleine Annie glazig naar hem kijken. Ze snapt
er geen snars van. Hij stopt vrij abrupt met zijn
verklaring. Weet even geen raad met de situatie. Probeert
het eenvoudiger:

JOHAN
Het gaat om de verhalen, Annie .
'Echt gebeurd' is niet
belangrijk, als het maar WAAR is.

Annie geeft haar vader een beschreven velletje papier.
Johan leest het kinderhandschrift voor op zijn serieuze,
gedragen domineemanier.

JOHAN
*Er was eens een hond
die zat op zijn k- ont,
Er was eens een kat
die zat op zijn g- at. (5)*

Johan kijkt nog eens verstrooid naar de tekst. Hij weet er
geen raad mee. Annie kijkt hem vol verwachting aan.

JOHAN
Zo -.

Johan geeft het gedichtje terug.

ANNIE
Het is voor u.

JOHAN
Zo -.

Verstrooid geeft hij het papiertje toch terug. Pakt zijn
boek op. Annie gaat teleurgesteld de kamer uit. Bij de deur
draait ze zich nog een keer om.

ANNIE
Heb ik zelf gemaakt...

Johan kijkt op uit zijn boek.

JOHAN
Zo -.

Johan weet echt niet hoe hij moet reageren. Hij is er te
stijf voor, te onhandig.

Annie gaat teleurgesteld weg. Johan slaat zijn boek weer
op. Het is een goedkope detective.

125 INT. KEUKEN PASTORIE - DAG, KAPELLE 1916

125

Trui leest Wanne triomfantelijk voor van het velletje
papier met het kinderhandschrift. Wanne werkt intussen
onverstoorbaar verder, ze maakt een enorme stapel boontjes
in.

De kleine Annie kijkt op naar haar enthousiaste moeder.

TRUI

- *Er was eens een kat,
die zat op zijn gat!*
Hoe verzin je het! Hoe kom je
erbij! Wanne, dit kind is een
genie!

Trui knuffelt Annie bijna dood. Intussen kijkt Annie verlangend naar buiten, ze ziet spelende kinderen langsrennen.

Trui laat haar eindelijk los. Laat het gedicht trots aan Wanne zien.

TRUI

Mijn dochter schrijft gedichten!
Terwijl haar vriendjes nog niet
eens kunnen lezen. Dit kind,
Wanne, daar gaan we nog veel van
horen. Die wordt later een hele
grote.
Annie?
Annie - ?

*

Trui kijkt om zich heen en merkt dat haar dochter weg is.

TRUI, MET DE STEM VAN DICK

Annie?!

126

INT. WERKKAMER - NACHT, BERKEL 1981 (HEDEN)

126

De oude Annie, driftig typend, kijkt op. Het is midden in de nacht. Dick zit in de kamer. Hij leest wat Annie geschreven heeft. Annie kijkt hoe hij reageert.

ANNIE

(onzeker)
...Vind je het wat?

Dick zegt niks.

ANNIE

Dick...?

Dick kijkt haar aan.

DICK

... Ga je ook over mij schrijven?

*

Weg onzekerheid:

ANNIE

Nou - nee.
Zou niet weten wat er over jou te
schrijven valt.
Niks leuks.

*

Ze lacht. Werkt driftig verder, zonder naar Dick te kijken. *

ANNIE

Hoewel - een tragedie, eentje met
lekker veel bloed en verraad, dat
is misschien wel een idee. Mijn
doorbraak bij het Serieuze
Toneel! Heb ik er toch nog wat
aan gehad - aan al die jaren met
jou. 'De Man Voor Mijn Voeten',
tragedie in vijf bedrijven. *
Of heeft een tragedie zes
bedrijven? Dat zoek ik op Dick. *

Annie kijkt om - de oude Dick is weg. Ze werkt weer lekker
door. *

127 INT. WERKKAMER - AVOND, BERKEL 1957 127 *

Annie (47) typt driftig aan pension Hommeles. Ze zit er
helemaal in. *
Klop op de deur. *

ANNIE

(zonder omkijken) *
Geen tijd. *

Geïrriteerd kijkt ze om: *

ANNIE

Er zitten bij de Vara dertien
mensen op me te wachten - *

Pas dan ziet ze dat Dick (50), die in de deuropening staat,
een grote harige haas vast heeft. *
Annie opent snel een telefoonboekje bij de letter d en
geeft het aan Dick. *

ANNIE

Bel jij even. *

DICK

? *

ANNIE

(typend, geërgerd) *
De dierenarts. *
We hebben een dierenarts nodig. *

DICK

We hebben een PAN nodig. *
Een braadpan. *
Mijn moeder had een goed Frans *
recept voor haas. Mmmm. *
Lapin à la - (6) *

Het water loopt langs zijn lippen. *

ANNIE *
Lapin is konijn. *

DICK *
Haas. *

ANNIE *
Lièvre. Dat is haas. *

DICK *
In rode wijnsaus met *
mandarijntjes - *

Annie stopt met typen. Verontwaardigd: *

ANNIE *
Ik weet echt wel hoe je haas *
braadt. *

Ze pakt de haas uit Dicks handen. *

128 INT. KEUKEN - DAG, BERKEL 1957 128 *

Chaos in de keuken. Annie vilt onhandig de haas. Naast haar *
een groot kookboek waar ze geregeld in kijkt. *

Midden onder het villen, krijgt ze een idee. Kriebelt in de *
kantlijn van het kookboek het begin van een liedje voor *
Hommeles. *

ANNIE *
(zingt zacht) *
Er was eens een chef-kok van *
standing *
in een eerste-klashotel. *
Het lot nam een grillige wending *
dus... *

Ze denkt na over de wending. Flipje komt binnen. Ze ziet *
hem niet, zo verdiept is ze in haar liedje. *
Flip pakt de haas. Annie schrikt op. Pakt de haas af. *

ANNIE *
luister naar wat ik vertel! *
Hij raakte verliefd op de *
linnenjuffrouw *
(Met haar ogen zo blauw) *

Ze zet Flip de keuken uit, en schrijft op: *

ANNIE *
... Met haar ogen zo blauw. *

LATER *

De haas ligt in de pan te braden. De chaos is groot.
Mandarijntjes, messen, boter. Annie schrijft verder in de
volgekriebelde kantlijn.

ANNIE

(zingt zoekend)

*Hij stond in de keuken te dromen
en de bouillabaisse werd lauw.*

*Hij maakte de sauce béarnaise te
dik.*

Hij haalde hem door de kuit.

*Hij deed te veel zout op de
zwezerik*

*en hij prevelde zacht voor zich
uit:*

...

Dick wil de keuken binnenkomen, maar Annie houdt hem tegen.
Hij mag alleen even ruiken door een kier in de deur.
Heerlijk.

Hij zoent zijn keukenprinses door de kier.

Zó goed, dat Annie de kier vergroot. Nu kan hij haar ook
verder aanraken. Zijn handen verdwijnen onder haar kleren.
Annie vindt het heerlijk. Tot ineens:

ANNIE

*Pommes pailles,
pommes pailles!*

Ze slaat de deur voor Dicks neus dicht en schrijft de zin
tevreden op bij de rest. Schrijft lekker verder - gaat er
helemaal in op.

LATER

De haas braadt op het fornuis. Het gaat te hard. De keuken
vult zich langzaam met zwarte rook. Annie merkt het niet.

Ze krabbelt haar liedje aan de keukentafel.

ANNIE

*pommes pailles of pommes
naturelles.*

Pas dan merkt ze dat de keuken vol rook staat.

129

INT. HUISKAMER - AVOND, BERKEL 1957

129

Annie komt de kamer in met de taaie haas waar weinig van
over is nadat ze er het verbrande vlees vanaf heeft
geschraapt. Het beest is versierd met zwarte schijfjes
mandarijn op een grote schaal. Flip en Dick zitten
verwachtingsvol aan tafel.

Dick kijkt geamuseerd naar Annie, die met veel moeite een stukje vlees afzaagt. Hij neemt een hap en doet alsof het heerlijk is. *

DICK
Beter dan die van mijn moeder.
Veel beter.

Annie kijkt hem aan, dit is liefde. Ze geeft Dick en Flip een kus, en wil dan de kamer uitgaan. Dick pakt haar vast en protesteert: *

DICK
't Is heerlijk! *

ANNIE
't Is Hommeles. *
Dertien Varamensen - *

Annie maakt zich los. *

130 INT. WERKKAMER - AVOND, BERKEL 1957 130 *

Annie typt haar werk over uit het kookboek: *

ANNIE
(zingend) *
Pommes pailles, *
Pommes pailles, *
pommes frites. *
Ik weet het wel, *
ik weet het wel, *
ik weet het niet. (7) *

De telefoon gaat tijdens de laatste regel. Annie hijgt uit alsof ze de marathon heeft gelopen en neemt dan op. *

ANNIE
Mevrouw van Duyn... *

Ze glimlacht. *

ANNIE
Jazeker is het af! Natuurlijk. *

131 EXT. DIJK - NACHT, BERKEL 1957 131 *

Annie zit achter bij Dick op de fiets. Ze heeft hem goed vast. Dick trapt zich een ongeluk. Ze rijden over een dijk naar lichtjes in de verte - een dorp (of stadje). *

ANNIE
(lachend) *
Harder! Het begint bijna! *

Annie en Dick lopen innig gearmd en een beetje giechelig midden over de stille straat, ze hebben er flink de pas in.

DICK

Niemand op straat. Dankzij jou.

Ze worden bijna van hun sokken gereden door een jong stel op de fiets. De vrouw achterop heeft een doos met taartjes vast.

Annie en Dick zien het stel naar een huis rijden, hun fiets weggooiën en naar binnen rennen. Ze kijken elkaar aan, daar moeten ze zijn.

Annie en Dick blijven voor het huis staan en loeren vanaf de straat naar binnen: een vrolijk clubje mensen verzamelt zich voor de tv. Buren komen gauw nog binnen. De jonge vrouw deelt taartjes uit de doos. Ze wordt weggeduwd want ze staat voor het beeld. Een breiende moeder.

Iedereen onder één lamp, jaren vijftig gezelligheid.

Buiten kijken Annie en Dick mee naar de zwartwitbeelden van Pension Hommeles. Annie souffleert Dick wat de figuurtjes op tv zeggen en zingen.

Ze slenteren verder, en kijken naar binnen bij elk huis waar de tv aan staat en waar hele families zich hebben verzameld om niks te missen van Hommeles.

Annie houdt Dick in de gaten. Is opgelucht als hij lacht, pas dan lacht zij ook. Dick slaat trots zijn arm om haar heen.

Op tv zingt Donald Jones, buiten Annie zingt voor Dick:

DONALD JONES/ANNIE

(zingt)

*Ik ben zo bang dat je strakjes
verdwijnt
vervaagt in mist en dan nooit
meer verschijnt,
oplost in zonlicht of smelt in de
regen,
ja, dat komt voor en wat doe je
ertegen?
Wegvliegt door 't raam als een
heel domme vlinder,
hoge beloning voor Eerlijke
Vinder.*

Dick pakt Annie vast en danst verliefd met haar op de stille straat.

DICK/ANNIE

*Ik zou je het liefste
in een doosje willen doen,
en je bewaren
heel stil bewaren.
Dan zou ik jou verzekeren voor
anderhalf miljoen
en telkens zou ik eventjes de
deksel opendoen en dan strijk ik
je heel zachtjes langs je haren.
Dan lig je in de watten en
niemand kan erbij,
geen dief die je kan stelen, je
bent helemaal van mij.
Ik zou je het liefste in een
doosje willen doen -*

*
*
*
*
*
*
*
*
*
*

133 INT. WERKKAMER - NACHT, BERKEL 1981 (HEDEN)

133

OUDE DICK

*(zingt zachtjes in zijn
eentje verder)
- en dan telkens even kijken,
heel voorzichtig even kijken,
en dan telkens even kijken
en een zoen.
(8) (ps dit nummer kan ook langer
of korter, bv tijdens het dansen)*

*
*
*
*
*
*
*

Annie zit aan haar bureau. Een bordje met een halve pannenkoek staat naast de typemachine. Dick staat in de deuropening.

*

DICK

Zie je wel? Liefde...

*
*

Annie kijkt Dick lang aan. Neemt nog een hap pannenkoek.

*

ANNIE

Hormonen.

*
*

En typt gauw door.

*

134 INT. EETKAMER - AVOND, BERKEL 1959

134

Dick zit achter de Telegraaf, en leest met steeds grotere verbazing een stuk van Henk van der Meyden voor. Annie drentelt heen en weer, ze ruimt de tafel af. Flip (7) in pyjama, speelt een wild spelletje.

*
*

DICK

*Annie M.G.... Zij is verliefd!
'Ik ben verliefd maar soms doet
m'n minnaar m'n hart bloeden.*

*
*
*

(MORE)

DICK (cont'd)

Hij is meedogenloos en zo veeleisend', biecht de vrouw in een moderne bungalow onder de rook van Rotterdam me op.

God - Annie... Dit kan zo in Hommeles.

'Het is zenuwslopend, maar ik ben nu eenmaal enorm verliefd op de televisie. Ik hoop werkelijk dat ik nog eens van deze liefde afkom en een tijdje kan leven als mijn buurvrouw.'

Dat hoop je helemaal niet!

ANNIE

Je moet het niet zo letterlijk nemen.

DICK

Maar het STAAT er wel!

ANNIE

(sussend)

De mensen willen weten wie Hommeles schrijft.

Dick leest verder. Eerst zwijgend, zichtbaar ontevreden. Dan kan hij het niet laten - hardop:

DICK

*Er rijdt een auto voor.
M'n man, zegt Annie M.G.
verschrikt.
Dick komt thuis van zijn werk en
ik heb het eten nog niet klaar.
(9)*

Dick kan zijn ogen niet geloven.

ANNIE

Toen ik in de Margriet stond was je trots.

DICK

De Margriet, dat is een blaadje van de spinazieacademie. DIT is een NSB-krant Anna. Je kunt fout zijn IN de oorlog, maar ook NA de oorlog.

ANNIE

O wat staan we weer aan de goeie kant.

(MORE)

ANNIE (cont'd)

Die journalist dat is nog een kind en die heeft een volkomen onschuldig stukkie geschreven waardoor heel veel mensen naar mijn Hommeles gaan kijken, en waardoor ik nog veel MEER Hommelessen mag schrijven.

DICK

Maar waarom zou je dat WILLEN? Ik verdien genoeg, Flip en jij komen niets te kort. Of wel? Kom je iets te kort?

ANNIE

Nee, maar -

DICK

Nou dan! Jij HOEFT niet te werken. Wees blij!

Dick loopt woedend de kamer uit.

ANNIE

(machteloos)

...De Telegraaf - Niemand léést die krant.

Slaande buitendeur. Dick loopt weg.

Annie pakt de Telegraaf en kijkt naar de foto van zichzelf en de kop van het stuk: *Annie M.G... Zij is verliefd.*

Ze ziet Dick buiten langs het raam lopen. Weg.

135 INT. SLAAPKAMER FLIP - NACHT, BERKEL 1959

135

Annie stopt Flip in.

FLIP

Komt papa een kus geven?

Het duurt even voor Annie wat zegt. Ze knikt nee.

ANNIE

(zingt)

*Je vader is naar Venus
in een raket.
Nu weet je waar hij heen is,
dus slaap maar rustig in je bed.
Je moeder is wel angstig,
Je vader is een held.
Hij zit nu in z'n ruimtepak,
door eenzaamheid gekweld.*

(MORE)

ANNIE (cont'd)

*Wij kunnen ons niet denken,
hoe of dat weze zal.
Gewichtloos,
gewichtloos,
zweeft hij door het heelal. (10)*

*
*
*
*
*

Flip slaapt. Annie blijft in het donker bij hem zitten.

*

136 **EXT. TUIN - NACHT, BERKEL 1959**

136

De grote donkere tuin.

Dick houdt zich schuil in het donker. Hij schommelt op de schommelbank, als in trance. Te koud gekleed.

Annie komt aarzelend naar hem toe met een dampend kopje koffie. Dick reageert er niet op.

*
*

Annie slaat haar armen om Dick heen, om hem warm te houden. Ze weten allebei niks te zeggen.

Annie voert Dick alsof hij haar kind is. Dick laat het gebeuren. Zachtjes duwt Annie de schommel heen en weer.

*

DICK
Toch vind ik -

Annie giet een grote slok in zijn mond zodat hij niks meer kan zeggen. Glimlacht naar hem.

*

ANNIE
Ik vind dat anders.

Dick zwijgt, maar hij is opgelucht dat het weer goed is. Glimlacht terug.

*
*

137 **INT. KAMER - AVOND. BERKEL 1962 / ARCHIEF**

137

Dick kijkt gespannen naar de tv:
De Cubacrisis. Raketten voor Castro. Kennedy blokkeert Cuba. Chroetsjew zoekt confrontatie.

*
*
*

INT. HAL - AVOND, BERKEL 1962

*

Annie gooit Flip zijn jas toe, trekt zelf een nette mantel aan en zet een hoedje op. Intussen:

*
*

ANNIE
Dick?
Dick! Opschieten.

*
*
*

Ze is kritisch op Flip, haalt snel een kammetje door zijn haar. Pakt Dicks jas van de kapstok.

*
*

ANNIE

*
*

Dick?!

INT. KAMER - AVOND, BERKEL 1962

*

Annie gooit Dicks jas over zijn hoofd en zet de tv uit.

*

ANNIE

*

We moeten weg Dick.

*

NU.

*

138

INT. FEESTZAAL - AVOND, AMSTERDAM 1962

138

Dick zit kgfjgop de eerste rij naast Annie en Flipje. Op het podium leest een juryvoorzitter het juryrapport van de Televisieprijs van het Prins Bernhardfonds voor.

*
*
*

JURYVOORZITTER

*

Annie M.G. Schmidt heeft de ramen van het Hollandse binnenhuisje wijd geopend. Het werd tijd, het was er behoorlijk muf geworden. Haar laconieke humor blaast de spinnenwebben weg en verwijdert dikke lagen stof op dressoirs en keukentafels. Dankzij Annie M.G. Schmidt waait er een nieuwe wind in Nederland.

*
*
*
*
*
*
*
*
*
*
*

Groot applaus. Annie staat op en komt naar voren. Dick leest rustig door.

*
*

Annie krijgt van de voorzitter een foeilelijke asbakachtige prijs uitgereikt. De microfoon is voor haar.

ANNIE

Dank u wel.

Dank u...

Dat ik het heb volgehouden, al die jaren al die stukjes, dat is in de eerste plaats te danken aan mijn man, zonder wiens steun en goede smaak ik hier nu niet stond.

Dank je wel Dick.

*
*

Dick schrikt op en verbergt snel zijn krant. Knikt bescheiden.

ANNIE

En natuurlijk, dank u wel jury
van het Sint Bernhardsfonds voor
deze prachtige eh - asbak.

Gelach en groot applaus. Dick klapt traag mee. Flip wil naar zijn moeder, Dick houdt hem tegen, hij moet netjes blijven zitten. Fotografen benemen het zicht op Annie. Flitslichten.

LATER

Een uitgelaten feest, er wordt veel gedanst en veel gedronken. Oubers lopen met bladen vol drank. Dick weigert elk glas dat hem wordt aangeboden. Annie houdt zich niet in, ze fladdert van de één naar de ander en laat zich omhelzen door acteurs die haar 'schat' en lieverd' noemen. Ze voelt zich thuis. Flipje ligt op twee stoelen te slapen.

Dick leest nu ongegeneerd de krant. Een jonge actrice komt bij hem zitten.

JONGE ACTRICE

Nog wat gebeurd vandaag?

*
*

Dick kijkt perplex op. Als je niet weet wat er gebeurd is vandaag ben je wel heel ver van de wereld.

DICK

(vals)

Nou nee. Het enige is dat de derde wereldoorlog elk moment kan uitbreken. Maar verder niks hoor.

JONGE ACTRICE

Laat me raden. U bent geen acteur. Bent u van de organisatie?

*

DICK

Nee. Ik ben hier omdat mijn vrouw
-

JONGE ACTRICE

U bent meneer Schmidt!

Fout.
Dick ongelukkig.

DICK

Nee, nee.
Nee. Ik ben Van Duyn. Mevrouw Schmidt is mevrouw van Duyn.
Van Duyn - Schmidt.

*
*

Het actricetje is niet bijzonder snugger. Het duurt even voor ze de situatie begrijpt.

Annie lacht met een vriendin, Jeanne Roos. Ze zoekt Dick. *

ANNIE

Dick? Dick! Zeg even dag tegen *
Jeanne - *

Dick ziet de vrouwen op zich afkomen. Hij kijkt om zich *
heen. Een nooduitgang. Stiekem glipt hij er tussenuit.

Annie is Dick kwijt.

ANNIE

Dick? Dick?! *

Ze lacht ongemakkelijk naar Jeanne. *

139 INT. GANGEN/PORTIERSHOK - NACHT, AMSTERDAM 1962 139

Dick loopt door onbestemde gangen naar het hokje van de portier. Daar staat de radio aan. (Radio-archief.) Zonder iets te zeggen luistert hij samen met de portier naar het laatste nieuws over de bijna-oorlog tussen Amerika en Rusland. Het duurt even voor het verlossende bericht komt: de Russen zien af van een militaire basis in Cuba. Hoewel Dick en de portier elkaar niet kennen, vieren ze samen dat een derde wereldoorlog is afgewend. Dick slaat de man opgelucht op zijn schouders. De portier opent twee flesjes bier. Proost, op de vrede.

140 EXT. HUIS - NACHT, BERKEL, 1962 140

Dick, Annie, Flip komen aanrijden in Berkel. IJzige stilte in de auto.

Annie heeft de asbak van het Bernhardsfonds onhandig vast terwijl ze de slapende Flipje uit de auto tilt. Dick opent de huisdeur.

Lampen gaan aan. Eerst beneden, dan boven.

141 INT. KEUKEN - NACHT, BERKEL, 1962 141

Dick zit aan de radio gekluisterd waar een commentator vertelt over de afloop van de Cubacrisis. Annie komt binnen, de asbak nog in haar hand.

ANNIE

Hij slaapt. *

Geen reactie. *

Annie probeert Dicks aandacht te trekken. Zet de asbak op haar hoofd. Draagt hem als een hoedje, moet er zelf om lachen. *

DICK

Ssst!

Dick draait de radio harder.

ANNIE

Lachen mag van God, Dick!

Annie houdt haar hoofd een beetje schuin. Langzaam glijdt de asbak naar beneden. Het ding valt kapot in driehonderdtwaalf stukjes.

Dick schrikt op.

142

EXT/INT. TUIN/SLAAPKAMER - NACHT, BERKEL 1962

142

Annie opent de tuindeuren en loopt verdrietig de donkere tuin in. Ze ziet Dick die zich in de slaapkamer uitkleedt en een degelijke pyjama aantrekt.

ANNIE

*Hij is zo braaf en eerlijk
en dat kan me soms ontroeren
hij zuipt niet en hij gokt niet
en hij gaat niet naar de hoeren
z'n handel en z'n wandel,
daar is niets op aan te merken
hij is zo vredelievend
als de wereldraad van kerken
hij is een idealist,
o absoluut een idealist
het is om van te kotsen
zo rechtschapig als ie is
hij doet nooit iemand kwaad
en hij is akelig humaan
het is volstrekt onmogelijk
om met hem om te gaan. (11)*

De telefoon gaat.

143

INT. WERKKAMER - NACHT, BERKEL 1981 (HEDEN)

143

De oude Annie stopt met typen en neemt de telefoon op.

ANNIE

- Ja?
- Flip! Slaap je nou nog niet?
Nee maar IK werk.
- Hij was een goeie vader. Ja hoor.
- Jaja, hij hield van me. Op zijn manier.
- Nee, ik denk alleen steeds - waar is het dan misgegaan?
- Jawel, het ging fout.

(MORE)

ANNIE (cont'd)

Anders zat hij nou bij mij op de bank in plaats van in een urn.

Gek idee, dat-ie daar in past, vind je niet? Zo'n grote man in zo'n klein vaasje. Zouden ze een trechter gebruiken? Ik ben zo bang dat ze 'm morsen.

- Nee. Ik ben niet moe.

- Ja hij hield van me jongen.

- Nee, dat zal ik niet vergeten.

144

INT. SLAAPKAMER ANNIE EN DICK - NACHT, BERKEL 1962

144

Annie en Dick liggen met hun ruggen naar elkaar toe in bed te lezen. Stilte, tot:

DICK

...Wat wil je eigenlijk voor je verjaardag?

ANNIE

Nou... ik zou zo gauw niks kunnen bedenken...

ja, er zijn natuurlijk honderd dingen die ik nodig heb...

Ja, ...duizend dingen die ik nodig heb.

DICK

Nou, noem er dan één.

ANNIE

Je hoeft niet zo te snauwen; ik hoef al niks meer te hebben.

DICK

Ik vraag heel vriendelijk wat je hebben wil voor je verjaardag.

ANNIE

Nou... een tas heb ik het meeste nodig, een handtas.

DICK

Wat voor kleur?

ANNIE

Nou bij mijn bruine mantelpak en hij moet ook bij mijn blauwe pak kunnen en vooral ruim.

DICK

Ruim...

ANNIE

*Nee, niet zo'n kolos hè, een
kleine tas, want hij is toch ook
voor 's middags en voor 's
avonds, een beetje gekleed en wel
sportief, want er moet van alles
in kunnen, o ja, bij zwart moet
ik 'm ook kunnen dragen. Nou ja,
gewoon een tas.*

*

DICK

*Ja... Koop 'm dan zelf maar, ik
zal je geld geven. (12)*

*

Dick slaat zijn boek dicht en doet zijn lampje uit. Annie doet hetzelfde.

145

EXT. TUIN - DAG, BERKEL 1962

145

*Een warme dag. Flip ligt tussen de struiken, ademloos te
kijken naar zijn moeder en haar vriendinnen die hun
truitjes hebben uitgedaan en in grote witte bh's liggen te
zonnen. Lege wijnflessen in het gras. Volle in een koeler.
Er wordt veel gedronken. De tuin is versierd met een
slinger, Annie is jarig. Een grote tas gaat rond.*

*
*
*
*
*
*

ANNIE

*Ik heb 'm zelf gekocht. Je denkt
toch niet dat Dick een
tassenwinkel binnengaat?*

*
*
*

JEANNE ROOS

Is-ie kreupel?

*
*

WIM HORA ADEMA

*'t Is een man. En aardig hoor,
maar je hebt er niks aan.
(zingt)
Je kunt nog vijftig jaar getrouwd
zijn met dezelfde man.*

*
*
*
*
*
*

JEANNE ROOS

Wat een spijt hebbie dan.

*
*

WIM HORA ADEMA

*O, wat een spijt hebbie dan.
Met die ene langspeelplaat
moet je heel je leven toe,
elke dag dezelfde deun*

*
*
*
*
*

JEANNE ROOS

Je wordt het moe.

*
*

ANNIE

*Eén roman om te lezen
met een happy end,*

*
*
*

JEANNE ROOS
*Maar dat was op bladzij één
al bekend.*

ANNIE
*Een heel vat met witte vermouthe
Om je dorst te lessen.*

WIM HORA ADEMA
*Maar je wil wel es een keer
rode bessen.
Staar je niet blind op die ene,
tien aan elke hand,
etaleer niet al je waar
voor die ene klant.*

146 EXT. HUIS/TUIN - DAG, BERKEL 1962

146

Een auto rijdt voor. Dick stapt uit met een grote bos rozen. Hij loopt om het huis. Tot zijn verbazing vindt hij een bloesje in het gras. Raapt het op. Ziet Flip in de struiken liggen. Loopt de achtertuin in. En ziet tot zijn grote schrik Annie en haar vriendinnen in hun grote bh's. De vrouwen zijn te druk met zingen en dansen. Ze zien Dick niet staan.

ANNIE/JEANNE/WIM
*Je kunt nog veranderen
d'r zijn zoveel andere,
er zijn zoveel leukere, kleinere
of grotere,
d'r zijn zoveel aardige waarmee
het best wil boteren,
niet altijd dezelfde, niet elke
dag weer,*

WIM HORA ADEMA
Neem een instantvrindje,

JEANNE ROOS
Neem een oplosvrindje

ANNIE
*Neem een wegwerpvrindje
voor een keer. (13) (kan ook
langer)*

Annie ziet Dick staan. Ze lacht, maar het is geen vriendelijke lach. Meer uitlachen. Dick voelt zich teveel op de verjaardag van zijn eigen vrouw. Hij legt de rozen neer en verdwijnt naar binnen.

147 INT. KEUKEN - DAG, BERKEL 1962

147

Flip en Dick zitten aan de keukentafel en kijken naar de tuin waar het verjaarsfeestje van hun moeder en vrouw in volle gang is. Ze zijn volledig buitengesloten.

DICK
(tegen Flip)
Taart?

Nee, knikt Flip. Nee, knikt Dick.

148 INT. SLAAPKAMER - NACHT, BERKEL 1962

148

Annie ligt met haar rug naar Dick. Ze houdt afstand. Dick heeft een pakje vast.

DICK
(bijna verlegen)
Ik heb nog iets voor je.

Annie draait zich niet om.

DICK
Een cadeautje.

ANNIE (O.S.)
(niet geïnteresseerd)
God Dick, je bent toch niet zelf
een winkel in geweest?
O nee, daar heb je gelukkig je
secretaresse voor.

*

Dan niet. Dick gaat lezen.

Annie pakt toch het cadeau. Met haar rug naar Dick toe maakt ze het open.

De Sint Bernhardasbak, alle driehonderdtwaalf stukjes netjes aan elkaar gelijmd...

Annie smelt. En ze schaamt zich. Ze draait zich ongemakkelijk om naar Dick.

ANNIE (O.S.)
Je bent een lieverd.
Dat had toch niet hoeven...

*

DICK
Je hebt hem verdiend.

ANNIE
Ach. Die stukkies van mij. Wat stelt het allemaal voor.

DICK

Nou - toch wel, anders dan
verdien je heus niet zo'n, zo'n -
asbak.

ANNIE

Maar vergeleken met Cuba en de
NATO.

DICK

Als je wil dan knutsel ik er nog
een prijzenkast (bij).

*
*

Annie onderbreekt hem met een zoen, vol op de mond. Begint
met hem te vrijen.

*
*

149

INT. WERKKAMER - NACHT, BERKEL 1981 (HEDEN)

149

Annie is in slaap gevallen achter haar typemachine. Naast
haar slaapt één van de katten.

Ze wordt wakker van een driftig getik dat uit de
verwarmingsbuizen komt. Ze reageert als gestoken. Staat
nervuus op en wil snel de kamer uitgaan.
Bij de deur staat ze stil, denkt na. Het geluid komt van
ver. Was het wel wat ze dacht te horen?
Ze kalmeert zichzelf, gaat weer achter haar bureau zitten.

Probeert nog wat te werken, maar ze voelt zich ellendig.
Het lukt niet meer.

ANNIE

(tegen de kat)

Kom Haaltje, bedtijd.

Haaltje reageert niet.

Annie draalt. Er is iets waardoor ze geen zin heeft om naar
bed te gaan.

ANNIE

Poezebeest, jij gaat me nu niet
alleen laten...

Ze zucht. Haaltje ook.
Annie zingt tegen de poes.

ANNIE

(zingt)

*Nu zal het wel nooit meer dooien.
Daar stel ik me maar op in.
De melkboer zei het vanmorgen
ook:
dit is nog maar het begin.*

(MORE)

ANNIE (cont'd)

*We zullen ons nimmer meer wassen
vanwege de strenge vorst,
we zullen vervuilen van top tot
teen
en krijgen een soort van korst.
En dacht u dat het veranderen
zou?
Welnee mevrouw. O nee, mevrouw.
Denkt u maar niet dat het ooit
nog eens dooit.
Nooit en nooit en nooit. (14)*

*

De poes staat traag op en loopt de kamer uit.
Annie hoort het verwarmingsbuisen getik weer. Gaat, zucht,
achter de poes aan.

*

150   **INT TRAP/HAL - NACHT, BERKEL 1981 (HEDEN)**
INT. TRAP - NACHT, BERKEL 1980

150

Annie stuurt de poes vooruit de trap af.

ANNIE

Ga maar. Ga jij maar vast. Ik kom
zo.

Ze aarzelt. Wil helemaal niet die trap af. Ze loopt nog
even terug om een boek te pakken.

Nu heeft ze geen excuus meer, ze moet naar bed.
Annie haalt adem en loopt de trap af die naar de slaapkamer
leidt. Ze is niet op haar gemak. Plots staat ze stil.

In een flits ziet ze zichzelf de trap af gaan met de
doodzieke Dick op haar rug. Het brengt haar van haar stuk.
Ze moet zich vasthouden aan de leuning.

Annie herstelt zich. Gaat weer verder.
Niks aan de hand.

Ze opent de deur van de slaapkamer. Nog een flits:

151   **INT. SLAAPKAMER - NACHT, BERKEL 1980**

151

Dick ligt doodziek op bed met een theedoek over zijn
gezicht. Veel medicijnen, vijftien soorten drinken. Hij
tikt neurotisch op de verwarmingsbuis.

Annie probeert Dick wat te laten drinken, maar Dick draait
zijn hoofd weg.

ANNIE

(wanhopig)
Je móet drinken Dick.

DICK
Het stinkt.

ANNIE
Dick het móet.

Geen reactie.

Annie wordt woedend. Driftig stopt ze een rietje in Dicks mond. Knijpt zijn neus dicht. Dick proest het uit, verslikt zich. Krijgt het benauwd. Annie heeft onmiddellijk spijt. Veegt Dicks mond schoon, doet de theedoek weer over zijn gezicht. Maakt het goed. Aait hem.

ANNIE
Zal ik andere thee zetten?
Venkelthee, zullen we dat eens
proberen? Dick? ...Dickie?

Dick reageert niet. Annie zet het raam open.

DICK
Koud!

Annie doet het raam weer dicht. Draait zich om.

De slaapkamer is leeg, het bed strak opgemaakt. Geen Dick, geen drankjes. Annie rilt, ze wil hier niet zijn. Gaat de kamer uit.

152 INT. WOONKAMER BERKEL - NACHT, BERKEL 1981 (HEDEN) 152 *

De oude Annie tast letterlijk in het duister. Ze opent wijd de tuindeuren. Frisse lucht! *

153 EXT. TUIN - NACHT, BERKEL 1981 (HEDEN) 153 *

Annie zit op de oude schommelbank achter in de tuin. Schommelt zachtjes. *

DICK
Kom, je moet naar bed.

Annie negeert Dick.

DICK
Annie -

Dick gaat bij haar zitten. Annie keert zich van hem af. Ze rilt.

ANNIE
Laat me met rust.

Dick slaat zijn jasje om haar heen.

ANNIE
(zingt zachtjes)
't Is over.
Hij zegt me niets meer.
Ik ben vrij.
't Is over.

DICK
Je moet naar binnen Annie. Het is
veel te koud.

Annie negeert Dick, ze zingt verder.

ANNIE
(zingt)
Het doet me niks meer
en ik ben blij.
Hij is voor mij
zomaar een heer
en al die
toestanden,
dat hoeft niet meer. (15)

DICK
Ik wou alleen maar zeggen -

ANNIE
Laat me nou eindelijk eens MET
RUST.

DICK
- dat ik van je hou.

ANNIE
Ja. En wat heb IK daar aan?
...
Ik voel me zo onbelangrijk.
(fel)
Jij zegt dat je van me houdt maar
je piept er ZOMAAR tussenuit en
je hebt geen MOMENT overwogen om
te blijven - voor mij.

Annie krijgt tranen in haar ogen. Voor het eerst laat ze
haar verdriet toe. Rilt.

Dick neemt Annie in zijn armen. Annie laat zich troosten.
Eindelijk hoeft ze eens even niet flink te zijn van
zichzelf.

DICK
(zachtjes)
... Vanaf die eerste keer in
Americain hou ik van je.
En dat is niet over.

Dick wiegt Annie zachtjes in zijn armen, alsof ze dansen.
Ze is niet meer kwaad, ze ontspant. Verzacht.
Na een tijdje:

ANNIE
(zacht)
... Ik ga hier weg.
Ik kan hier niet slapen, niet
werken.
Jij zit in elke porie van dit
huis.

Stilte.

DICK
Waar ga je heen?

ANNIE
- Terug naar Amsterdam.

DICK
Natuurlijk...
Wat moet je DAAR nou?

ANNIE
...Leven Dick.
Ik ga LEVEN. Eindelijk.

DICK
Je bent 70!

Annie glimlacht. Ze is zo moe, dat ze haar ogen bijna niet
kan open houden.

ANNIE
(slaperig)
Precies.
Hoogste tijd.

Zo, veilig in de armen van haar overleden echtgenoot, valt
Annie in een diepe, tevreden slaap.

154 **EXT. TUIN - NACHT, BERKEL 1981 (HEDEN)**

154

De donkere, winterse tuin.

Op de zachtjes wiegende schommelbank ligt een oude vrouw
eindelijk te slapen, diep weggekropen in een warm vest...

*
*
*

NOTEN

(1) De dertiger jaren

Uit: *Foxtrot* 1977

(2) "Als het gras..."

Dialogo uit: *En ik dan?* 1969

(3) De twips

Uit: *Ja Zuster Nee Zuster*, 1967

(4) Doosje

Uit: *Pension Hommeles* 1957-1959

(5) Er was eens een hond

Annie M.G. Schmidt op 4-jarige leeftijd, 1915

(6) "We hebben een dierenarts nodig..."

Uit: *Haas, Troost voor Dames* 1962

(7) De chef-kok

Uit: *Pension Hommeles* (1957-1959)

*

*

(8) Doosje

Uit: *Pension Hommeles* 1957-1959

(9) "Ik ben verliefd..."

Uit: Interview in *De Telegraaf*, 1959

(10) Wiegeliëdje`

Uit: *Liedjes voor het cabaret* (1960-1969)

*

*

*

(11) Daar valt niet mee te leven

Uit: *Ping Ping*, 1984

*

(12) "Wat wil je voor je verjaardag..."

Uit: *December*, 1965

(13) Neem eens een andere

Uit: *En nu naar bed* (1971)

*

*

(14) Somber vorstlied

Uit: *Weer of geen weer*, 1954

(15) Het is over

Uit: *Heerlijk duurt het langst*, 1965

*

*

*